

Advokatsamfundets, Den Danske Dommerforenings og Rigsadvokatens forslag af 25. januar 2001 til øget anvendelse af udeblivelsesdomme i straffesager og forslag om revision af adhæsiionsprocessen

Den 26. marts 1999 afholdt Dommerforeningen, Rigsadvokaten og Advokatrådet i fællesskab en temadag om strafferet og straffeprocessen. Efter temadagen har en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Dommerforeningen, Rigsadvokaten og Advokatrådet arbejdet videre med nogle af de emner, som blev drøftet på temadagen. Arbejdsgruppens drøftelser har navnlig koncentreret sig om muligheden for at udvide adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i straffesager og om muligheden for en forbedring af adhæsiionsprocessen. Arbejdsgruppen har endvidere drøftet muligheden for ressourcebesparelser i forbindelse med protokollering i straffesager, men vil afstå fra at fremsætte anbefalinger, da emnet behandles af Retsplejerådet.

På baggrund af drøftelserne i arbejdsgruppen, har arbejdsgruppen udarbejdet et oplæg til videre drøftelse af muligheden for ændringer af reglerne om udeblivelsesdomme i straffesager og adhæsiionsprocessen.

Udeblivelsesdomme i straffesager (kap. 80-sager)

Advokatrådet, Rigsadvokaturen og Dommerforeningen konstaterer, at der særligt i de større byer, men også nogle andre steder, er et betydeligt ressourcspild på grund af tiltalte/sigtedes udeblivelse. Tendensen har været voksende og må antages at fortsætte.

Ændringen af retsplejelovens § 847 ved lov nr. 369/1994 forsøgte at imødegå problemet ved at give mulighed for at afsige udeblivelsesdomme på op til 30 dages fængsel. Bestemmelsen anvendes imidlertid i meget begrænset omfang i praksis på grund af de betingelser, der er knyttet til den.

Advokatrådet, Rigsadvokaturen og Dommerforeningen mener, at det vil være hensigtsmæssigt med en udvidet, effektiv mulighed for at afsige udeblivelsesdomme i straffesager. Modstykket skal være forsvarermedvirken i alle tilfælde og et retskrav for den domfældte på at få sin sag genoptaget.

Antallet af udeblivelser er størst i tilståelsessager (§ 925-sager), og det har derfor været overvejet at sidestille den sigtedes udeblivelse med en erkendelse, på lignende måde som i bødesager og i borgerlige sager. Det er imidlertid arbejdsgruppens vurdering, at en sådan ordning rejser retssikkerhedsmæssige spørgsmål, som i givet fald må overvejes nærmere, ligesom det har været diskuteret, om en sådan udvidelse vil kunne være betænkelig i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Advokatrådet, Rigsadvokaturen og Dommerforeningen stiller derfor *alene forslag til en udvidelse af adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i sager, hvor der er rejst tiltale, og hvor der derfor skal ske bevisførelse, også selvom tiltalte udebliver.*

Selv om det således ikke bliver muligt at indskrænke ressourcspild i tilståelsessagerne, vil forslaget stadig kunne spare ikke ubetydelige ressourcer, fordi de udeblivelsestilfælde, hvor der er rejst tiltale, er væsentligt mere ressource-tunge end tilståelsessager. Der skal normalt medvirke domsmænd og ske bevisførelse. Almindelige hensyn til, at bl.a. vidner og erstatningsparter så vidt muligt ikke indkaldes forgæves, taler også for ændringen. Endelig vil et centralt anvendelsesområde kunne være voldssager, hvor det er samfundsmæssigt særligt vigtigt, at retsforfølgningen sker hurtigt.

Forslaget har følgende elementer:

- Adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i § 847, stk. 3, nr. 4, bør udvides fra 30 dages fængsel til 3 måneders fængsel, herunder betinget fængsel. Betinget dom uden strafastsættelse bør også være omfattet. En grænse på 3 måneders fængsel vil omfatte det store flertal af sager, og det er derfor ikke fundet nødvendigt at gå videre. Bestemmelsen bør affattes, således at den afgørende betingelse er, at der ikke »idømmes« mere end 3 måneders fængsel. Den hidtidige formulering, hvorefter der ikke må »opstå spørgsmål« om højere straf end 30